

VROEGOP

Het nieuwsblad voor volkstuinders

jaargang 30 nr 110 winter 2019 www.bondvanvolkstuinders.nl ISSN: 1873-409X

SCHRIJVERSHUISJES OP NIEUW VREDELUST

vergeten groente

de zeis

wilde bijen

Houtkachel Amsterdam

De Houtkachel Specialist voor Tuinhuizen

Sayil Opzet-Oven € 75,-

Prity Mini € 195,-

Houtkachel-Amsterdam is de specialist op het gebied van houtkachels voor tuinhuizen. Wij adviseren u graag over de correcte aanleg en kunnen alle benodigdheden (van kachelpijpen tot dakdoorvoersystemen) leveren. Kom eens langs of kijk op onze website:

www.houtkachel-amsterdam.nl, Altijd meer dan 60 soorten kachels op voorraad !!

Houtkachel Amsterdam BV

Adres: Doblijn 7 (naast Tuinpark de Grootte Braak)

Telefoon : 020 4893547

Email: info@houtkachel-amsterdam.nl

Open: ma – vr 8.00 – 18.00 uur, za 9.00 – 17.00 uur

Onder de naam **PIP-UNIVERSEEL** verkopen wij kunststof waterleidingen en fittingen: **Goel kopordle van gaan Kane II**. Wij verkopen flexibele 1/2-laags pijpen. (Unipipe en eigen merk). Zeer makkelijk te verwerken in krappe ruimtes. Je buigt de pijp in een vorm en deze blijft zo zitten. Ook makkelijk te koppelen aan de kranen. 100 meter 16mm **Pex-al-Pex** pijp vanaf €99,-. Kijk op www.pipuniverseel.nl voor meer info.

Houtkachel-Amsterdam is de Grootste en Goedkoopste aanbieder van Prity Houtkachels in Nederland

Campingsport Amsterdam

Alles voor uw camper, caravan, tent en tuinhuis.

Jan van Galenstraat 271

1056 BZ Amsterdam

Tel. : 020-6128911

E-mail : info@campingsportamsterdam.nl

Levering, installatie, reparatie en onderhoud van

Zonne-energie

Omvormers

Accu's

Digitenne

Gas Accessoires

Kooktoestellen

Koelkasten

Geisers

Gas & Petroleum Verwarming

12 Volt Verlichting

www.campingsportamsterdam.nl

Openingstijden

Maandag en zondag: gesloten
Dinsdag t/m vrijdag: 09:00 – 18:00
Zaterdag: 09:00 – 16:00

HERMANS BLOKHUIZEN

persoonlijk advies en kwaliteit voor een betaalbare prijs

- Stapelbare Noord Europese wandbalken in diverse diktes vanaf 50mm
- Draaikiep-ramen met isolatieglas
- Vele opties mogelijk zoals:
- Impregneren
- Montage
- Dakisolatie
- Dakpanprofielplaten
- Ook standaard schuurtje van 200x300cm
- Maatwerk geen probleem
- Eigen import

Al vele jaren dé leverancier van blokhutten op de Amsterdamse Volkstuinen.

WWW.HERMANSBLOKHUIZEN.NL

info@hermansblokhuisen.nl

tel; 0653 200 937

COLOFON

Hoofredactie: Tessa van Wijnen

Vormgeving: Nisvan van Sijl
www.nisvan.com

VROEGOP

Vroegop wordt verspreid in een oplage van 8.500 exemplaren onder de leden en aspiranten van de Bond van Volkstuinders te Amsterdam en omgeving. Verschijningsfrequentie eenmaal per kwartaal.

Vroegop is het interne Nieuwsblad van de Bond van Volkstuinders.

Het blad is opgericht in 1990 om de (nood)zakelijke informatie van het bestuur van de Bond van Volkstuinders te verspreiden onder de leden.

Een enthousiaste, vrijwillige redactie maakt door middel van aanvullende artikelen en columns van de Vroegop een tijdschrift.

Redactie en advertenties VROEGOP

P/a Bond van Volkstuinders, Volendammerweg 301, 1027 EA Amsterdam.

Telefoon: 020 – 613 28 93

e-mail: info@bondvanvolkstuinders.nl

website: www.bondvanvolkstuinders.nl

Redactiemedewerkers

Nisvan van Sijl, Dominique Engers, Marianne Croes, Gerard Schuitemaker, Gerrit Mol, Marieke de Geus, Marciel Witteman en Bert Kuit.

Beeld cover: Marianne Croes

Volgende uitgave

Kopij inleveren vóór 1 maart 2019

INHOUD

5	Van de voorzitter
6	Nieuwtjes
7	Wilde Bijenproject
8	Vergeeten groente
12	Schrijvershuisjes
16	Impressies oud tuinders
18	Buren op de Tuin
21	Gebruik van de Zeis
22	Lot van de Tuinparken
23	Natuurspeeltuin
24	Puzzel

SPREEKUUR BONDSKANTOOR

Indien één van de leden of besturen van de tuinparken het Bondsbestuur wil spreken dan moet daarvoor een afspraak worden gemaakt. Dit kunt u doen door een mail te sturen naar het secretariaat van het bondsbureau, met daarin aangegeven het gespreksonderwerp.

Daarna zal er in overleg met Bondsbestuur bekeken worden wanneer dit gesprek eventueel kan plaats vinden en met welk bestuurslid. In beginsel worden deze afspraken gepland op de dinsdagochtend.

Het bondskantoor is te bereiken met buslijn 33 vanaf het Centraal Station, uitstappen bij de eindhalte aan de Volendammerweg in Amsterdam-Noord.

Deskundige en gecertificeerde taxateurs. Duidelijk Lengkeek.

Wij helpen u graag bij het
beperken van uw financiële
risico's. Bijvoorbeeld door
het uitvoeren van een
verzekeringstaxatie,
om onderverzekering
te voorkomen.

Meer informatie?

www.lengkeek.nl
088 - 554 00 00

Afsluiters . Drinkwatermeters . Drinkwatermeterputten . Flowmeters . Gasdetectie . Kunststof leidingcomponenten

MarQuest Meettechniek: telefoon: 0653 185145 . e-mail: meettechniek@marquest.biz . website: www.marquest.biz

GENIETEN, MET VISIE

Beste Tuinders,

We kijken met elkaar terug op een bijzonder jaar. Na lange, warme maanden die maar duurden en duurden viel de eerste voorzichtige winterse neerslag pas toen de kerstboom al stond. Toen mijn vrouw en ik de tuin op stapten om wat kersttakken en hulst te plukken constateerden we met verbazing hoe groen alles nog was voor de tijd van het jaar. En dat er nog niet eerder in december in zoveel planten nog bloemen zaten. Rozen, stokrozen, madelieven, Oost-Indische kers en winterharde violen, allemaal in bloei.

Tijdens dit groene en warme najaar heeft het bondsbestuur een rondgang langs de tuinparken gemaakt en is het gelukt om bijna alle afdelingsvergaderingen te bezoeken. Tijdens deze bezoeken werd de tuinders gevraagd steun te betuigen aan de Visie, ontwikkeld door de Commissie BCRO, in samenwerking met het Bondsbestuur en de afdelingsbesturen. Deze Visie, die een koers uitzet voor de komende jaren en waaruit een beleidsplan voor de nabije toekomst zal voortkomen, is tijdens de afgelopen bondsvergadering zonder tegenstemmen door uw afgevaardigden vastgesteld.

Een goede week later werd op de vergadering van het AVVN ingestemd met het voorstel van de Bond van Volkstuinders om binnen een periode van 5 jaar tot een halvering van de contributie te komen die de leden van de Bond van Volkstuinders betalen aan het AVVN. Op de voorjaarsvergadering van de Bond wordt dit voorstel aan onze afgevaardigden voorgelegd en hen wordt dan eveneens gevraagd daarmee in te stemmen. Twee lange trajecten lijken daarmee voor het einde van 2018 op een veelbelovend vervolg af te koersen en in vruchtbare bodem te zijn gevallen. De Visie kan worden ontwikkeld tot een beleidsplan om samen sterk te staan en beslagen ten ijs te komen in gesprekken met de

gemeenten over het bestaansrecht en de toekomst van de volkstuinten.

Elders in dit winternummer leest u een interview met vijf gloednieuwe tuinders, een echtpaar met drie jonge kinderen. Zij wonen in het centrum van de stad op drie hoog en vonden in hun tuin, die zij betrokken vanaf de meivakantie, een betoverende plek waar zij heerlijk konden ontsnappen de hitte en drukte van de stad. Sommigen van u zijn al de derde generatie tuinders, en wie weet zijn de kleinkinderen van deze nieuwe burens dat over 30 jaar ook. Het streven van het bondsbestuur is dat volkstuinieren in Amsterdam voor iedereen mogelijk, betaalbaar en bereikbaar blijft. Groene longen voor ons, voor onze kinderen en voor onze kleinkinderen.

Het bondsbestuur wil de blik op de toekomst gericht houden. Het is eigenlijk precies hetzelfde als wat we allemaal in onze tuinen doen. We kijken met liefde en verbazing naar de rozen die nog bloeien in december, terwijl wij tegelijkertijd onze kersttakken staan te oogsten. Maar we kijken ook vooruit. We constateren dat er al knoppen in de tulpenboom en de forsythia zitten en dat de bollen alweer opkomen. Die vele knoppen zijn er ook omdat we met beleid hebben gesnoeid, en de bollen staan straks in bloei omdat wij ze op het juiste moment in de grond hebben gestopt. Zo is het in de natuur, en zo is het met het ontwikkelen van beleid. Stap voor stap, en voor ogen houdend hoe het er op de lange termijn allemaal uit moet gaan zien.

Ik wens u, namens bondsbestuur en bondsbureau een heel mooi en vruchtbaar 2019.

RECTIFICATIE

In het afgelopen herfstnummer was abusievelijk de naam van het bedrijf dat de prachtige foto's van de bloemen met bijen verzorgde verkeerd gespeld. De juiste naam is: www.bloembollenvoorbijen.nl

INTERNATIONAAL CERTIFICAAT VOOR WIJKERGOUW

door: Thea Adriaansen

foto: Bert Kuit

AVVN voorzitter Ruud Grondel kwam ons op de ALV van 17 november 2018 het mooi ingelijste Internationaal Certificaat voor ecologische tuinparken in Europa uitreiken. Dit certificaat is ons toegekend door het "Office International du Coin de Terre et des Jardins Familiaux", gevestigd te Luxemburg.

Tuinpark Wijkerouw ontving het certificaat o.a. vanwege de natuurvriendelijke inrichting en het onderhoud van ons park. Daar scoren wij dus mee. Net als met waterbeheer en onze vrijwillig gedragen zorg voor flora, fauna, migratiemogelijkheden en bescherming van kwetsbare soorten. Een erkenning om trots op te zijn.

Foto: Chris Teunissen, Andrea van Pol en Ruud Grondel tonen trots het Certificaat.

WANDELINGEN VOOR DE BUURT

door: Tamara van Moorselaar

Op Nieuwe Levenskracht organiseren tuinders op zondagochtenden wandelingen voor de buurt om de natuur op het park beter voor het voetlicht te brengen. Voor de jeugd worden aparte wandelingen georganiseerd. Daarbij wordt ook stilgestaan bij de bijen die op het park gehouden worden en kan je ervaren hoe honing gewonnen wordt.

Het komend jaar wil Nieuwe Levenskracht de wandelingen combineren met een korte lezing om het nog interessanter te maken!

WILDE BIJENPROJECT AMSTELGLORIE

voorjaar en zomer 2019

In Duitse natuurgebieden is de insectenpopulatie de laatste 27 jaar met 76% afgenomen. In Nederland is zo'n grootschalig onderzoek nog niet gedaan, maar Nederlandse en Duitse wetenschappers onderzoeken nu de gevolgen van deze dramatische afname. Dramatisch, want 80% van de wilde planten heeft insecten nodig voor hun bestuiving en 60% van de vogels eet insecten. Alle reden om stil te staan bij het belang van een gevarieerd ecosysteem. En alle reden voor Amstelglorie om extra aandacht te besteden aan de wilde bijen en een bijdrage te willen leveren aan het creëren van overlevingsplaatsen om hen te behouden.

In Nederland komen naar schatting 360 soorten wilde bijen voor. Nieuwe waarnemingen van wilde bijen worden met Naturalis gedeeld. Op Tuinpark Amstelglorie zijn er al zo'n 30 soorten gesignaleerd en in kaart gebracht. Bovendien worden er van maart tot eind juli 2019 maandelijks tuinders en bezoekers gestimuleerd om mee te doen met allerlei activiteiten rond de wilde

bijen. Van een enkele onderstaande activiteit is de exacte datum al bekend, de overige data worden in het voorjaar bekend gemaakt.

Zaterdag 16 maart 2019 van 14:00 tot 16:30: Lezing Pieter van Breugel
Pieter van Breugel, een expert op het gebied van wilde bijen, zal aan de hand van beeldmateriaal een lezing verzorgen over wilde bijen in het Clubhuis van Amstelglorie. De toegang is gratis.

Waarneming.nl: Wilde bijen waarnemen, fotograferen en in kaart brengen
Een tuinder op Amstelglorie, zelf zeer actief op dit gebied, geeft geïnteresseerde tuinders en bezoekers een minicursus waarnemen, fotograferen en in kaart brengen van wilde bijen. Zij leren zo hoe zij hun eigen waarnemingen door kunnen geven via bovengenoemde website.

13/14 April 2019: Nationale bijentelling, zie de website www.nederlandzoemt.nl
Het zou mooi zijn als zo veel mogelijk tuinders en bezoekers actief meedoen met deze telling.

Excursies: Wat vliegt er rond het Bijenlint?

Een wilde bijenkenner op Amstelglorie zal tijdens de Amstellanddag in juni 2019 meerdere malen kleine excursies verzorgen voor geïnteresseerde tuinders en bezoekers bij het Bijenhotel achter het speelveld en er uitleg over geven.

Fotowedstrijd en Foto-expositie: Wat vliegt er rond op Amstelglorie?

Iedereen die het geduld heeft om van zweefvliegen, hommels, wilde bijen en andere insecten foto's te maken, kan meedoen met deze wedstrijd. Een tuinder/fotograaf van Amstelglorie zal samen met een aantal anderen de mooiste foto's uitkiezen.

Deze foto's worden afgedrukt en eind juli 2019 in het Clubhuis tentoongesteld na de officiële opening van de expositie.

Bijenhotels maken op het Hemkerhof.

Kinderen kunnen meedoen met het maken van deze bijenhotels. En dan is het natuurlijk afwachten of er in hun hotels ook bijen komen wonen.

Tekst en foto's Marieke de Geus

VERGETEN GROENTEN

Topinamboer met bloemen tot hoog in de hemel

Vanuit mijn tuinstoeltje keek ik ineens met verbazing naar een plant die de lucht inschoot. Huh? dacht ik, daar had ik toch helemaal geen zonnebloem geplant? Nou, dat klopte inderdaad, de enorm lange stengel met ontlukende bloemknoppen bovenin was ook geen zonnebloem maar een topinamboer ofwel aardpeer! Ik was dus helemaal vergeten dat ik het jaar daarvoor, wat aardpeer knollen had gekregen van de buurman en voor mijn kasje had geplant. Wat een groeikracht zeg! Mijn eerste gedachte was overigens helemaal niet zo gek, want aardpeer is familie van de zonnebloem. Aardpeer wordt ook wel een vergeten groente genoemd, in mijn geval ging die vlieger dubbel op.

Welkome woekeraar

"Pas op hoor met aardperen", hoor ik medetuinders vaak zeggen. Het zijn schijnbaar woekeraars. Gelukkig staat mijn tuin zo vol met planten, dat woekeren wel mee valt. Bovendien oogst ik in het late najaar of zelfs gedurende de winter, het grootste deel van de knollen. Een flinke klus want de aardpeer breidt zich inderdaad snel uit. Wat ik nog niet nodig heb in de keuken, laat ik in de grond zitten tot een later moment, want geoogste aardpeer is niet lang houdbaar. Voor het eind van de winter zorg ik dat het meeste is gerooid, een enkele, expres vergeten knol mag in de volgende zomer weer voor mooie bloemen zorgen.

Boenen

Hoe gemakkelijk de aardpeer in de tuin is, hoe bewerkelijk als je eenmaal de grillige knollen hebt geoogst. Omdat ik op vette kleigrond tuinier, is een flinke schrobbeurt niet overbodig. In een teil met regenwater boen ik de knollen voor zodat de meeste aarde er vanaf is. Eenmaal thuisgekomen gaan ze voor een tweede duik in schoon water. In principe kun je schoongeboende knollen met schilletje eten, maar ik kies voor royaal schillen omdat ik het witte vruchtvlees aantrekkelijker vind.

In de pan gehakt

Aardpeer kun je op verschillende manieren bereiden en eten. Rauw zijn ze lekker knisperend en smaken ze een beetje als radijs. Prima voor een salade. Je kunt ze roosteren in de oven of bakken in een pan, maar koken tot soep is ook een smakelijke optie. De aardpeer krijgt door het garen een zoete smaak.

Mijn recept voor aardpeersoep (ongeveer 4 tot 6 personen):

geschilde aardpeer, een half vergiet vol

vier kruimige aardappelen

een flinke ui

1 liter groentebouillon

een klont roomboter

een eetlepel mosterd

scheut room of ongezoete soyamelk

fijngesneden peterselie

een scheutje olijfolie

peper en zout

Laat de roomboter smelten in de pan en fruit de ui. Voeg de aardpeer en aardappel toe en schenk de bouillon erbij. Haal de pan na zo'n 20 minuten van het vuur. Voeg de mosterd en room toe en pureer de soep. Breng de soep op smaak met peterselie, wat olijfolie, peper en zout.

Eet smakelijk!

www.volkstuinverhalen.nl

DE SCHRIJVERSHUISJES OP NIEUW VREDELUST

door: Dominique Engers

foto's: Marianne Croes

Dat Jan Wolkers een volkstuin had op Amstelglorie kan inmiddels niemand meer zijn ontgaan. Het in het najaar gepubliceerde lijvige boek met de gelijknamige titel, bevat foto's en dagboeknotities van een tuinierende, groenten verbouwende, kokende en seksende Jan Wolkers. Alle seizoenen komen voorbij en tien diep gelukkige jaren brengt Jan samen met Karina door op zijn volkstuin. Hij geeft er diners, hij schrijft er boeken, hij werkt er met hard en ziel aan zijn tuin en in het algemeen groen. Wanneer hij uiteindelijk de stad voorgoed verlaat, graaft hij iedere boom en plant uit zijn volkstuin uit, en zet ieder sprietje groen opnieuw in de grond in zijn tuin op Texel.

Op Amstelglorie zijn de tuin en het huisje van Jan Wolkers inmiddels in ere hersteld. De tuin is opnieuw beplant, met de oorspronkelijke planten. Ontroerend detail: Een groot deel van de aanplant zijn zaailingen en stekken uit Jan Wolkers' tuin op Texel, dus de nazaten van de planten die hij er ooit eigenhandig heeft uitgegraven. Het huisje is in de oorspronkelijke kleuren geschilderd, de spiegelwand is terug, en in het huisje wordt ook weer volop geschreven. Het

wordt beschikbaar gesteld aan schrijvers die zich er een tijdje terug willen trekken om aan hun volgende bestseller of column te werken.

Maar Amstelglorie is niet het enige park met een geschiedenis van schoffelende en spittende schrijvers. Ook Tuinpark Nieuw Vredelust kent een lange schrijverstraditie, die in 1987 is begonnen op de tuin van Lien en Christa Heyting. Lien, die hoofd kunstredactie was van de NRC, had een grote schare schrijvers en journalisten in haar kennissenkring die vaak op haar tuin te gast waren. Dit illustere gezelschap, onder wie Adriaan van Dis, Maarten 't Hart en K. Schippers, leverde jarenlang in het geheim en onder pseudoniem verhalen, liedjes en verzen aan het clubblad. Ruim 200 van die ontboezemingen zijn in 2006 verzameld en gebundeld in het boek "Tuin in de branding", waarin ook de schrijvers achter de pseudoniemen werden onthuld.

De tuin van Lien Heyting is inmiddels zo'n drie jaar in het bezit van Marte Boneschansker en haar vriend. Marte, die zoals ze zelf zegt "eigenlijk gewoon Lien wilde zijn" en door haar voorgangster werd geïnspireerd, bedacht

dit jaar een plan dat op Nieuw Vredelust in vruchtbare aarde viel. Op een mooie zonnige herfstmiddag spreek ik in het clubhuis met haar, medetuinier Marjolijn de Cocq, en bestuursvoorzitter Leo Douw.

"Zoals op inmiddels bijna alle volkstuinparken zijn we er ook op Nieuw Vredelust van doordrongen dat we de

tuin meer naar buiten moeten uitdragen" vertelt Marte. "Er moeten veel meer mensen van al dat mooie groen genieten dan de tuinders alleen. Om dat te bewerkstelligen organiseren we van alles. Plantenmarkten, rommelmarkten, kinderactiviteiten. Er is zelfs een extra ledenvergadering geweest om te praten over initiatieven om Nieuw Vredelust meer bekendheid te geven en open te stellen voor mensen die er zelf geen tuin hebben. Tijdens die vergadering heb ik mijn plan gelanceerd."

Martes plan is even simpel als sympathiek. Op Nieuw Vredelust is geen Wolkershuisje met een dergelijke historie, maar het park heeft wél van oudsher aanloop van veel schrijvers. "Marte bedacht om haar eigen huisje open te stellen voor schrijvers, als residentie, als verblijfplaats" vertelt Marjolijn. "Voor een weekend, of voor een weekje. In goed overleg, en in goed vertrouwen. Als enige tegenprestatie vroeg ze van een schrijver, na zo'n verblijf, een schrijfsel terug. Een artikel, een column, een gedicht, waarin de tuinervaringen en het verblijf aldaar werden vastgelegd. Om op die manier de tuin meer bekendheid te geven." "En wat ik vervolgens heb voorgelegd aan de vergadering" aldus Marte, "is dat er wellicht andere tuinders waren die datzelfde zouden willen doen. En die waren er zeker. De reacties op mijn plan waren enorm positief. We zijn op dit moment met negen deelnemende tuinen en de eerste resultaten zijn ook al gepubliceerd. In ons clubblad, op facebook, online, op websites van schrijvers zelf."

"De schrijvers die inmiddels op het park hebben geresideerd hebben stuk voor stuk dezelfde eerste reactie wanneer ze voor het eerst kennismaken met het tuinpark" vertelt Marjolijn. "Dat dit bestaat, dat dit er is, zo'n mooie plek, onder de rook van Amsterdam." Ze kijken eigenlijk allemaal vol verbazing hun ogen uit en genieten zonder uitzondering met volle teugen van hun verblijf op de tuin."

Het bewijst voor de beide dames eens te meer hoezeer volkstuinters moeten opboksen tegen vooroordelen. "Mensen hebben eigenlijk geen enkel beeld bij volkstuinten. Of in elk geval geen beeld

dat recht doet aan de werkelijkheid. Ze denken dat het een heel ouderwets concept is. veldjes met bloemkolen in rijen, oude mensen die de hele dag staan te schoffelen. Ze hebben geen idee. Pas wanneer ze hier enige tijd hebben doorgebracht zien ze hoe mooi zo'n park als geheel is, met een grote variëteit aan bomen, planten, vogels en kleine dieren. Hoe kleurrijk ook de mix van mensen is die hier verblijft, samenleeft en

samenwerkt. Hoe bijzonder het is om met een klein eigen stukje groen onderdeel van zo'n park te zijn en dat allemaal gemeenschappelijk te onderhouden. Het fijne van schrijvers is dat ze erover kunnen schrijven, en daarmee de bijzondere biotoop die een volkstuinpark is, onder de aandacht van grote groepen mensen kunnen brengen. "En dat blijft hard nodig", aldus voorzitter Leo Douw. "Want ook Nieuw Vredelust voelt de hete

adem van woningbouw in de nek hijgen, en is zoals zoveel volkstuinparken in en rond Amsterdam niet zeker van haar bestaansrecht.”

De vindingrijkheid, uitvoeringsbereidheid en veranderingsbereidheid op het park zijn ondanks deze dreiging groot. “We moeten niet bij de pakken neerzitten. En we moeten af van de verborgenheid van tuinparken”, aldus Marjolijn. “Openheid en toegankelijkheid, daar streven we naar.”

Het schrijversproject is een jong project en moet nog worden geëvalueerd. Er wordt voorzichtig nagedacht over uitbreiding, bijvoorbeeld door de tuinen niet alleen te laten gebruiken door schrijvers, maar bijvoorbeeld ook door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, de maatschappelijke functie meer te benadrukken. Marte: “Dat zijn echt nog hele voorzichtige gedachtenexperimenten, hoor. Eerst moeten we goed evalueren. En op dit moment zou ik me kunnen voorstellen dat de eerste uitbreiding van gebruikers bijvoorbeeld wordt gevormd door beeldend kunstenaars. Die kunnen net als schrijvers iets teruggeven waarmee ze veel mensen bereiken. Foto's, tekeningen, schilderijen, strips, alles wat de tuinen zichtbaar maakt en onder de aandacht brengt. Het is vooral die uitruil waar het mij om gaat.”

Ik krijg een rondleiding over het park langs de deelnemende huisjes, te beginnen met dat van Marte. “Ieder huisje dat meedoet heeft iets anders dat het uniek en bijzonder maakt” vertelt ze. “De huisjes worden aan de schrijvers toegewezen op basis van beschikbaarheid en er wordt geprobeerd een goede match te maken tussen huisje en schrijver. Zo is er een huisje dat niet geschikt is voor lange mensen. Niet ieder huisje heeft stroom, dus een schrijver die op zijn laptop wil werken kun je daar niet

hun eigen tuin maar op hun hele park en op alle tuinen die ze me laten zien. Een van tuinen die meedoet aan het schrijversproject staat inmiddels te koop omdat de eigenaresse naar Steenwijk is verhuisd. Op mijn vraag of het geen idee is om deze tuin door het park laten kopen en er een voltijds schrijvershuisje van te maken, zoals het Wolkershuisje, schudden de dames eensgezind van nee. "Het is juist zo leuk dat mensen niet in een soort opgeruimd, kant en klaar vakantiehuisje komen, maar als het ware even in het tuinleven van iemand anders stappen en daar onderdeel van worden" aldus Marte. Marjolijn, die zelf schrijft, begint smakelijk te lachen wanneer ik haar schrijverschap tenslotte ter sprake breng en vraagt of het in haar eigen huisje prettig schrijven

laten verblijven. Sommige schrijvers willen graag hun partner en kinderen meenemen, maar daar zijn niet alle huisjes groot genoeg voor."

We passeren huisjes met en zonder zonnepanelen. Er is een huisje met een WC in de tuin. Er is het huis met de hangmat, een huisje met een groentetuin, een huisje met maar één, en een huisje met maar liefst vijf slaapplekken. Marjolijn en Marte zijn niet alleen trots op

is. "ja, ik heb mijn tuin inderdaad gekocht omdat ik een plekje zocht waar ik rustig kon gaan zitten schrijven. Maar sinds ik de tuin heb, heb ik hier nog geen letter op papier gezet. Ik ben sinds ik hier zit alleen maar bezig met tuinieren, met aan mijn tuin en mijn huisje werken. Lekker in de buitenlucht, met mijn handen in de aarde. En ik had het nooit gedacht, maar ik vind het heerlijk. "

IMPRESSIES VAN OUD TUINDERS OP BUITENZORG

tekst: Gerrit Mol
Illustraties: Nisvan

OME JAN DE BRUIN

Omdat er een aantal tuinen leegstonden en er verwaarlozing dreigde werden er enkele tuinen gesplitst. Daarom zijn er tegenwoordig nog steeds tuinen met verschillende grootte.

Op een behoorlijk 'middenstuk' tussen twee vergrote tuinen begon Ome Jan een groentetuin.

Daarin was hij bijna dagelijks aan het werk. Natuurlijk dronk hij koffie bij Tante Riekie in haar tuin. Dat werken deed hij tot hij bijna 90 was. Hij was heel precies in zijn tuinieren.

Hij vond al die nieuwe mensen best leuk, als hij maar mocht doen wat hij altijd deed.

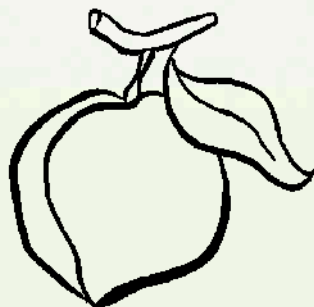
Hij werd in de loop der jaren wel minder fel tijdens vergaderingen. Wat hij tot het eind bleef doen was aan het eind van elke vergadering het bestuur hartelijk bedanken voor hun inzet. Daar zat de vergadering op te wachten. Het was pas echt afgelopen als ome Jan dat had gezegd.

Op een dag halverwege het tuinseizoen stond hij op en zei 'het gaat niet meer'.

Dat gold niet alleen voor het tuinieren zo bleek al snel. Te snel.

Toen hij zijn schoffel losliet verdween snel alle vastigheid. Als los zand werd de wereld.

Op zijn oude stek wordt nu weer fanatiek getuinierd. Anders dan ome Jan het gedaan zou hebben, maar over de inzet zou hij niets te klagen hebben.

OME CO

En toch is het niet eerlijk. Iedereen die wel eens in gesprek is geweest met Grietje heeft deze zin meer dan eens voorbij horen komen. En toen Grietje er opeens niet meer was nam Ome Co, de treurende weduwnaar haar verhaal bijna letterlijk over. En toch is het niet eerlijk.

In de spelregels die we elk jaar versturen bij de Bloemen- Groente & Fruittentoonstelling staat bij de afdeling fruit dat je appel en peren bij de beurs moet plukken, en dat je dat fruit dus met een steeltje moet inleveren. Nu wilde Grietje op een bepaald moment haar perziken insturen. Ze waren prachtig, maar de juryleden zagen tot hun ontzetting dat deze met steeltje, ja zelf met stukjes boomtak waren ingeleverd. Dus U heeft de boom nu gesnoeid. Ja. Dat moest toch.

Bij appels en peren. Nu gaat Uw boom dood.

Grietje was diep beledigd dat ze geen eerste prijs won dat jaar. Ze kreeg zelfs helemaal geen prijs en toch had niemand zulke mooie perziken. Het is gewoon niet eerlijk.

Toen ome Co dit verhaal aan een nieuwe tuinder had verteld stelde deze de vraag die niemand tot dan toe had gevraagd, die niemand had durven stellen. Hebt U in andere jaren dan nog wel eens een prijsje gewonnen met Uw perziken.?

Nee. Nee, natuurlijk niet. Ome Co zweeg even en keek peinzend voor zich uit. Kijk die boom, die ging natuurlijk harstikke dood.

Ach, die dingen gebeuren, maar weet je wat het is, ergens is het toch helemaal niet eerlijk. Echt niet. Ergens.

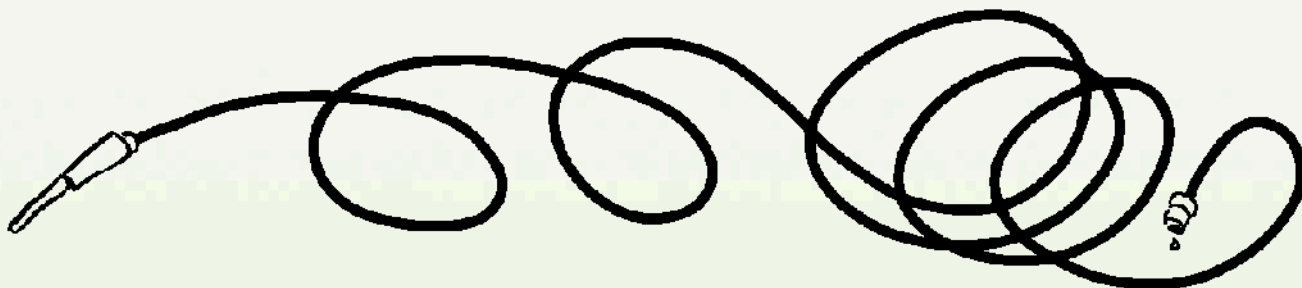

DE HOND VAN JAN DE SCHARRELAAR

Er zijn plekken op het tuincomplex waar het heel lang niet lijkt te lukken. Er is wel een eigenaar maar die laat zich zelden of nooit zien, zodat de tuin in een wel heel rommelige staat komt te verkeren. En als de tuin dan na jaren zeuren door de oude eigenaar wordt verkocht dan is het maar de vraag wat de nieuwe tuinder zal gaan doen. Rommelige tuinen hebben een grote aantrekkingskracht op rommelende tuinders. Toen tuin .. werd verkocht aan Jan uit Vogeldorp waren de verwachtingen dan ook niet hoog gespannen. Maar Jan begon met het schoonmaken van de tuin. Bijna haalde de buur- tuinders opgelucht adem. Maar toen begon Jan hout zijn tuin op te slepen. Balken, oude deuren, kapotte kozijnen. En hij begon met het bouwen van een tuinhuis. Zonder tekening, zonder bouwvergunning. En hoe er ook tegen hem werd ingepraat Jan ging vrolijk zijn eigen gang. De hond dacht daar heel anders over. Die kwispelde, likte handen, duwde zijn neus tegen handen die hem moesten aaien. En dan bromde Jan ook maar een begroeting.

De vloer was zo gelegd, de eerste twee wanden stonden er redelijk snel, en toen ging het steeds langzamer. Jan zat steeds vaker en langer in de tuin met de hond op schoot. Enkel de dakgoten nog hoorde we Jan geregeld zeggen. Het zou er niet meer van komen. Toen er na een storm een deur open stond ging een van de burens dat aan Jan vertellen. Zijn buurvrouw uit het dorp vertelde dat Jan de dag er voor gevonden was. Zittend in zijn keuken. Dood. De hond op schoot. Die had er niet af gewild. Hij gromde zelfs. En het was zo'n lieverd. Wat is er dan met hem gebeurd, waar is de hond nu. De buurvrouw wist het niet. En aan wie we het verder ook vroegen, niemand wist het.

DE ZOON VAN TANTE RIEKIE

Schuin achter de tuin van Tante Riekie tuinierde haar zoon. Mensen die het net wisten zouden niet zeggen dat deze twee tuinders familie van elkaar waren. De families die we verder op de tuin hadden zochten elkaar op, hielpen bij grote klussen als het omspitten van een groenteland, het knippen van de heg. Maar ze zaten vooral vaak bij elkaar om over andere tuinders te roddelen onder het genot van een of andere drankje. Bijna altijd met alcohol. Het kon erg gezellig worden. Dat deden Tante Riekie en haar zoon nooit. Ome Jan kwam wel altijd koffie en thee drinken. De zoon werkte stug door. Het gerucht wilde, maar het gerucht wil zoveel.... Maar het gerucht ging dat het kwam omdat de zoon in een andere Christelijke God geloofde en Tante Riekie in niets. En vroeger in een andere.

Je zou het kunnen merken aan het feit dat de zoon van Tante Riekie zijn groente sproeide met een tuinslang die opgerold op de tuin van Tante Riekie klaar lag. De zoon had een heerlijke groentetuin vol klimbonen, sperziebonen, bieten in allerlei kleuren en vormen, aardappelen vroege en late.

Sla alleen gewone kroppen, niets roods of hards of wild. Gewone sla.

Toen Tante Riekie op moest houden met tuinieren kwam de zoon voor het eerst naar het bestuur. Hoe moest dat nu met het water. De nieuwe eigenaar moest hem wel recht van overpad geven.

Toen we hem vertelde dat hij ook zijn eigen waterpunt kon gebruiken keek hij het bestuur verbaasd aan. Hij had toch geen waterpunt. En na controle bleek dat te kloppen. Mogelijk kwam dat door een eerdere herverdeling van tuinen. We lieten een waterpunt aanleggen. De zoon was verbaast dat we dat voor hem deden. Waarom zouden we dat niet doen. Hij was welkom, was hij altijd geweest.

Dat maakte onze tuin zo leuk. Iedereen hoorde er bij. Grijnzend verliet de zoon de vergadering. We mochten vanaf die dag zijn naam gebruiken.

door: Dominique Engers

foto's: Marianne Croes

BUREN OP DE TUIN

Jan Hein, Sara en hun drie dochters waren enorm blij toen ze afgelopen voorjaar door een gelukkig toeval hun volkstuin vonden. Ze verbouwden hun huisje en reorganiseerden hun tuin. Ze ontvluchtten er de hele zomer de hitte van hun etage, driehoog in Amsterdam West. Ze aten er, en ontvingen er enthousiaste vrienden. De meisjes speelden er lange dagen buiten. Ik spreek het gezin op een herfstige avond in november bij hen thuis, om samen met hen terug te kijken op hun eerste, enerverende seizoen als kersverse volkstuinders.

Nadat ik vele, lange trappen ben opgeklommen bots ik, eindelijk bovengekomen, op een fonkelnieuwe spade met een grote rode strik die naast de voordeur staat. "Dat is de nieuwe schep die pappa voor zijn verjaardag heeft gekregen", vertelt oudste dochter Stella. Nadat ze mij de slaapkamertjes van haarzelf en haar twee zusjes heeft laten zien, schaaft het hele gezin zich rond de keukentafel. Op deze etage, waar Jan Hein woont sinds zijn studententijd en waar Sara later bij hem is ingetrokken, zijn dochters Stella (10),

Josephine (8) en Lou (3) alle drie geboren. "Josephine is geboren op Koninginnedag en Lou tijdens het Jordaanfestival" vertelt Sara. "Met ieder kind dat werd geboren verbouwden we iets aan de etage, om ruimte te maken voor de nieuwe baby. Het is een fantastische plek, zo midden in de stad, maar inmiddels ook heel vol, met z'n vijven. We hebben een klein dakterrasje boven de keuken waar wat potten met planten staan en waar we net kunnen zitten, maar dat is eigenlijk meer stressvol dan ontspannen met drie jonge kinderen."

Het verlangen naar meer ruimte, meer groen en meer buitenlucht groeide en het gezin onderzocht de verschillende mogelijkheden. Er werd op allerlei plekken rondgekeken. Op een natuurcamping in Bussum, een camping in de duinen in Bakkum, waar ze veel mensen kennen, en ja, ook op een aantal volkstuinparken. "Een paar vriendinnen van Sara hadden volkstuinen waar we zijn gaan kijken, maar dat vonden we helemaal niks!" Vertelt Jan Hein. "Die parken bevestigden het hele beeld dat ik ervan had. Tuinkabouters, oude mensen,

truttig, aangeharkt, alles rechthoekig, rechtaan. Daar wilde ik echt niet tussen gaan zitten." Maar via de vader van een vriendinnetje van dochter Stella kwam het gezin uiteindelijk toch op een volkstuinpark terecht. "Alexander vertelde dat de tuin van zijn burens te koop kwam en nodigde ons uit om eens te komen kijken" vertelt Jan Hein. "We vonden de tuin niet veel maar waren wel direct gecharmeerd van het park. Veel groen, veel oude bomen, leuke burens, en het park ligt bovendien in een heel leuk gebied, in de tuinen van West." Sara vult aan: "Het is ook heel fijn dat we er zowel op de fiets als met de auto snel naartoe kunnen, dat we gemakkelijk afzonderlijk van elkaar naar de tuin kunnen."

Het was vooral Sara die besloot dat er doorgepakt moest worden toen deze kans zich voordeed. "De tuin zelf vonden we eigenlijk heel lelijk" vertelt Sara. "Er was kunstgras, een grindpad, buxushaagjes, coniferen op onhandige plekken, oude pergola's. Ik was aanvankelijk van plan het dit eerste jaar een beetje aan te kijken, wat voor planten er allemaal op zouden komen, wat ik wilde houden en wat niet, maar Jan Hein was veel rigouzeuzer. Die begon meteen van alles om te hakken en weg te halen. Heel grappig, mijn man is geen klusser maar hij ontpopte zich deze zomer als een fanatieke tuinder en hij deed dingen waarvan ik niet wist dat ie ze kon."

Jan Hein: "Het was een intense ervaring voor de zinnen. Echt waar. Ik heb zoveel zwaar werk gedaan dat ik kilo's ben afgevallen. Maar het is allemaal werk dat zeer veel voldoening geeft omdat je direct het resultaat ziet van al je inspanningen. Het eerste dat we gedaan hebben is een hekje maken aan de slootkant zodat Lou niet in het water zou vallen. Eerlijk is eerlijk, we hebben het zwaar onderschat, ook waar we allemaal tegenaan zouden lopen. We hadden met het huisje nogal wat onvoorziene tegenslag. Het is natuurlijk meer dan veertig jaar oud, en van hout. De onderkant was helemaal rot, daar kwamen we achter toen we het raam aan de voorkant wilden vervangen door openslaande deuren. Tijdens het eerste weekend dat we er waren met z'n vijven

raakte de WC verstopt. De afvoerbuis was oud en verzakt. Toen we na dat weekend weer naar huis gingen heeft de buitenkraan een week staan lekken omdat die ook oud en verrot bleek. Alles rondom het huisje was zompig en vochtig toen we het weekend daarop terugkwamen. We hadden bijna brand door kortsluiting in de omvormer van de zonnepanelen, want ja, ook die was oud. We hebben best veel kosten gemaakt het afgelopen jaar. Los van alle tegenslag, ook voor alles wat je op zo'n tuin nodig hebt. Tuingereedschap, keukenspullen. Maar je wilt toch de basisinfrastructuur een beetje op orde hebben zodat je er prettig kunt verblijven met de kinderen."

Niet alleen het huisje, ook de tuin zorgde voor onverwachte verrassingen. "Er was heel veel zevenblad" vertelt Stella. "Ik heb meegeholpen om het weg te halen maar het kwam steeds weer terug." Behalve op zevenblad stuitte de familie ook op vuistdikke boomwortels en tientallen stoeptegels. Sara: "Overal waar we een schep in de grond staken vonden we stoeptegels. Het is net of zo'n tuin de geschiedenis herbergt van alle mensen die er vóór jou gezeten hebben. Alsof iedereen zijn eigen laag over de tuin heeft gelegd. Ik denk dat ik wel zestig keer met de auto naar de vuilstort ben gereden om spullen weg te brengen."

Behalve allerlei sloop-, snoei en afbreekwerkzaamheden werd er ook veel moois opgebouwd. Jan Hein verbouwde een oude Weber tot pizzaoven en timmerde moestuinbakken. Het gezin ging enthousiast aan de gang met hun eerste groentetuintje. "Ik heb een reuzenradijs geoogst die bijna zo groot was als een mandarijn!" vertelt Stella. "Ik heb wel vijftig wortels gegeten!" vertelt Josephine. "Ik heb de radicchio te dicht op elkaar gezet" verzucht Sara. De prei die ze van de buurman kregen bleef klein maar was goed eetbaar. De tomaten mislukten en de pompoenen bleken geen pompoenen maar sierkalebassen te zijn die binnen twee weken alles overwoekerden. Maar de trostomaatjes deden het goed, er ontsproot een reuzenzonnebloem uit een moestuintje van Albert Heijn, en er waren bessen, bramen en rabarber om te

oogsten. En appels, al zaten daar volgens Josephine wel wormen in. In het huisje werden twee kamertjes gemaakt en er kwamen stapelbedden voor de kinderen. Over de eerste nacht dat ze allemaal op de tuin bleven slapen glundert Stella: "We hadden een kampvuurtje in de barbecue gemaakt en daar gingen we voor zitten. En we hadden hele lekkere koekjes."

Een televisie is er niet en wat Jan Hein betreft zijn schermen sowieso taboe in het tuinhuis maar de meisjes hebben er inmiddels volop vriendinnetjes om mee te spelen. Sara: "Er zijn veel kinderen van hun leeftijd. Ze fietsen rond, lopen bij elkaar aan, gaan samen naar de speeltuin. Af en toe komen ze met z'n allen limonade drinken en dan gaan ze weer verder. Ons laatste project van dit jaar was het gasveld, want als je kinderen hebt wil je een grasveld. Maar net toen we dat wilden aanleggen begon de grote droogte en was er een sproeiverbod. We hebben daardoor eigenlijk de hele zomer in een soort zandbak gezeten en pas half augustus het grasveld kunnen leggen. Op advies van een buurvrouw niet met graszaad maar met graszoden, en met mollengaas eronder. De kinderen hebben allemaal meegeholpen met randjes afknippen en

zo." Het resultaat is een strak grasveld waar volgend jaar heerlijk op gespeeld kan gaan worden.

Gedurende de wintermaanden zullen ze niet veel op de tuin komen, voorzien ze. Ze hebben geen kacheltje en voor de meisjes is het er nu te koud en te onaangenaam. Plannen voor volgend jaar zijn er al wel volop. Jan Hein: "Er moet natuurlijk een schommel komen." Sara: "En zo'n springding, ergens in een hoekje. Sowieso wil ik meer hoekjes in de tuin," Jan Hein: En we moeten ons meer gaan verdiepen in dingen. Tuinboeken lezen, over hoe dingen moeten. In de moestuin gaan we experimenteren met andere groenten. Misschien courgettes, of komkommer." En het huisje moet in een andere kleur worden geschilderd" vindt Sara. Maar welke kleur, daar is ze nog niet uit. En er moet nu toch echt een kruiwagen worden gekocht.

De meisjes gaan naar bed en ik naar huis. Bij vertrek valt mijn oog nogmaals op de spade naast de voordeur. Rode feeststrik om het hout. Als een belofte voor het nieuwe tuinseizoen staat ie glanzend op driehoog te wachten. Tot ie alle trappen afgedragen wordt, en mee mag naar de volkstuin.

GEBRUIK VAN DE ZEIS

Op oude foto's ziet u mensen met de zeis werken. Dat lijkt traag te gaan maar deze werkwijze heeft voordelen.

U gebruikt geen speciale kleding en gehoorbescherming. Laarzen met versterkte neus, hiel en bodem is wel aan te raden. De zeis kan het opnemen tegen een bosmaaier en dan vooral langs slootkanten. Er is enige oefening nodig om de slag te leren.

Het mes wordt regelmatig scherp gemaakt met de rekel. Dat is een slijpstaaf met een fijne en grove korrel. Bij het onderhoud wordt het mes met een speciale hamer de haarhamer geklopt. U maakt dan het mes wat dunner en scherper. Door het kloppen wordt het metaal warm waardoor het harder wordt. Ik heb met veel plezier bij Landschap Noord-Holland de lesdag gevolgd.

Er worden lessen voor belangstellenden gegeven maar ook voor plantsoenendiensten. In de parken wordt dan de zeis gebruikt die wat snelheid betreft niet onderdoet voor een maaimachine!

Benzine wordt niet gebruikt en u staat niet in de uitlaatgassen.

Er zijn verschillende typen zeisen: voor grassen, bosranden met meer houtige gewassen, de korte zeis voor begroeiing rond twee centimeter.

Zeisen zijn gemakkelijk aan te schaffen.

LOT VAN DE VOLKSTUINPARKEN: EEN SCRIPTIE

Niet alleen tuinders houden zich bezig met volkstuinen. De gemeente maakt nieuw beleid, Waternet kijkt naar riolering en soms zijn de tuinen zelfs onderwerp van universitair onderzoek.

Javier Koole deed vorig jaar voor de Universiteit van Amsterdam zijn afstudeeronderzoek naar de vernieuwingen, die ingezet zijn op tuinpark Nieuw Vredelust.

Het ging daarbij om de ervaringen van de tuinders die zich hiervoor inzetten, en naar de rol, die de gemeentelijke bouwplannen voor het gebied van en rond het tuinpark daarbij spelen. Javier heeft verschillende kwalitatieve methodes gebruikt om de situatie van Nieuw Vredelust en van Amsterdamse volkstuinen te analyseren. Daarnaast leefde hij zich zo goed mogelijk in de leefwereld van de tuinders in door vaak op het terrein en in het clubgebouw aanwezig te zijn en aan werkbeurten mee te doen.

Op de scriptie die hij schreef over zijn onderzoek rondde hij zijn Master Sociologie cum laude af. Hier volgt een korte samenvatting van het onderzoek:

Zijn we klaar om de hekken te openen? Onderzoek naar de lokale waarden van natuur in de stedelijke gebieden van Amsterdam en vernieuwing van Nieuw Vredelust

nu bedreigd worden in Amsterdam. Volkstuinpark Nieuw Vredelust is één van deze tuinparken en is als casus gebruikt. Dit tuinpark kwam onder hevige druk toen het park op 3 november 2017 van de gemeente Amsterdam een bief ontving. Deze brief informeerde het park over de samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Ouder-Amstel om het woningbouwproject de Nieuwe Kern te realiseren. Gevolg: Nieuw Vredelust zou moeten verdwijnen om ruimte te maken voor dit project.

Toen ik in de complexe situatie van Nieuw Vredelust dook, bleek dat de verschillende betrokkenen verschillende waarden aan de natuur toekennen. Mijn onderzoek richtte zich op het belichten van de betekenis van de verschillende waarden van de groene stedelijke omgeving in Amsterdam, waarin volkstuinen een belangrijk rol spelen.

De toekomstvisie van Nieuw Vredelust

Uit de resultaten bleek dat volkstuinders en de gemeente Amsterdam de natuur zagen als een middel om de stad leefbaarder te maken. Dit is een kernpunt uit het moderniseringsbeleid voor volkstuinen van de gemeente en een van de redenen waarom volkstuinparken zichzelf toegankelijker moeten maken voor niet-tuinders.

Uit interviews met tuinders bleek dat de volkstuinders zich daar ook verantwoordelijk voor voelen en dat ze willen bijdragen aan de leefbaarheid van de stad.

De tuin van alle Amsterdammers?

Observaties bij de werkbeurten belichten hoe de volkstuinders gemeenschap van Nieuw Vredelust werkt. De groene omgeving is cruciaal omdat het de basis is die de tuinders verbindt. De interviews met de tuinders en de analyse van de beleidsteksten van de gemeente Amsterdam tonen aan dat deze twee partijen andere waarden toekennen aan hoe de groene omgeving de stad leefbaarder maakt. De volkstuinders noemen en beleven de waarden: gezondheid, zingeving, vrijheid en ontsnapping van de stad en ze zien hun volkstuin als een toevlucht, of dwelling. De gemeente echter kent de waarden van duurzaamheid, biodiversiteit, recreatie, gezondheid en economie toe aan de groene stedelijke omgeving.

Het verschil in waarden die de gemeente en de tuinders toekennen aan de groene omgeving laat zien dat de publieke groene stedelijke gebieden niet voor iedereen zijn.

Dit komt doordat de gemeente de verschillende waarden die mensen toekennen aan de natuur niet meeneemt in zijn beleid bij het herinrichten van groene publieke ruimtes. Zo wordt bijvoorbeeld de waarde 'rust' niet sterk meegenomen in het Amsterdamse beleid, terwijl tuinders deze waarde juist zeer belangrijk vinden. Dit toont aan dat er opnieuw gekeken kan worden naar het inrichten van de groene leefbare stad Amsterdam, waarin de groene publieke ruimtes wellicht de 'tuinen voor alle Amsterdammers' kunnen worden.

**ALL FORCES OF NATURE ARE
INTERLACED AND INTERWOVEN
HOW ORGANIC AND INORGANIC
NATURE INTERACTED.**

**MAN NEEDS TO STRIVE FOR 'THE GOOD
AND THE GREAT',
'THE REST DEPENDS ON DESTINY'**

**(ALEXANDER VON HUMBOLDT CITED IN
WULF 2016:45)**

Wat is natuur, wat is zijn waarde en voor wie? Deze vragen hebben mij geleid om te achterhalen waarom volkstuinparken

Het lot van volkstuinparken

De conclusie van het onderzoek beschrijft dat er een discrepantie bestaat tussen hoe de gemeente Amsterdam de natuur waardeert en hoe de tuinders dat doen. De volkstuinders hebben een intiemere relatie met de natuur en gebruiken de groene omgeving op een andere manier dan de gemeente eigenlijk voor ogen heeft.

Het is vooral van belang dat de gemeente natuur ook economisch waardeert. Dit kan de natuur beschermen als het economisch waardevol is, maar de economische kant wordt dus wel een onderdeel van de discussie.

Doordat dit denkbeeld blijft bestaan bij de gemeente Amsterdam moeten volkstuinparken altijd bewijzen dat ze van waarde zijn. Volkstuinparken moeten continue aantonen dat ze niet alleen een sociale, maar ook een economische relevantie hebben, terwijl de gemeente met haar beleid voornamelijk de sociale functie via leefbaarheid wil verbeteren.

Dat is dubbel, want leefbaarheid vergroten staat haaks op economische ontwikkeling. Hierdoor zal de discussie over tuinparken altijd blijven bestaan, want hoe ver moeten tuinparken gaan om aan te tonen dat ze waardevol zijn? Dit zal altijd een politieke overweging zijn en daarom blijven tuinparken altijd afhankelijk van de gemeente. Dus om terug te komen op de quote van Alexander von Humboldt, hier zien we terug dat alle sociale relaties van de verschillende actoren, van de gemeente tot aan de volkstuinparken, verbonden zijn met hoe we met de natuur omgaan. Het is de vraag of we met z'n allen deze natuur zullen koesteren. Wellicht zal de nieuwe coalitie een nieuwe wending brengen. Maar nu kan ik alleen zeggen dat het 'lot' hierover zal beslissen.

Wil je deze scriptie lezen? De volledige versie van de scriptie (in het Engels!) kan worden aangevraagd bij de schrijver: javier.koole@hotmail.com".

NATUUR SPEELTUIN AMSTELGLORIE

Met dank aan de Speeltuinwerkgroep van Amstelglorie

Afgelopen voor- en najaar heeft Amstelglorie in etappes een natuurspeelsterrein aangelegd op het speelveld en in het naastliggende bos.

Het plan voor het natuurspeelsterrein met klim- en klauterbos was eerder ontwikkeld met professioneel natuurspeelsterreinontwerper, Jan van Schaik. De opdracht was iets te maken, waar zowel voor oudere als heel jonge kinderen uit de buurt en van het park iets te beleven zou zijn. Jantje Beton, maar ook de gemeente Amsterdam en Fonds voor Oost, hebben meegedaan aan de financiering, juist ook omdat het om een buurtvoorziening ging.

Veel vrijwilligers, jong en oud, van Amstelglorie en uit de wijk, hebben op zaterdag 3 juli onder leiding van Jan van Schaik, het klimbos in elkaar geknoopt, zie foto. Het was een ontzettend gezellige dag, die heeft geleid tot een mooie zomer waarin het klimbos druk gebruikt werd. Kinderen speelden niet alleen in het klimbos, maar ook het bos eromheen en de weide ernaast werd ineens weer veel intensiever gebruikt.

Een deel van het speelveld werd in het najaar onderhanden genomen. Daar is met gebruik van tuinmateriaal als boomstammen en zand een natuurspeelsterrein voor kleuters

aangelegd, omringd door een talud waar je op mag fietsen, rennen of rollen. Hergebruikte wipkippen, een glijbaan, een speelhuisje en een avontuurlijk klimrek maken het verder af.

Amstelglorie wil in het voorjaar van 2019 een feestelijke opening organiseren. Dan is het talud hopelijk mooi begroeid! Ook kijken ze verder naar de toekomst; er zijn al ideeën voor natuur- en milieu educatie en een waterspeelplek. Suggesties om de financiering daarvoor te realiseren zijn welkom!

Horizontaal

1. Snoepgoed 6. meetkundig figuur 12. uit Ierland 14. roeispaan
15. Amsterdamse Tijd (afk.) 17. Evangelische Omroep (afk.) 18.
zandbank 20. Frans lidwoord 21. autoteken Tunesië 22.
gebakje 25. beroep 28. knap 29. Bijbels figuur 31. vreemde 32.
landbouwwerktuig 33. verbrandingsrest 35. middeleeuws
koopvaardijchip 36. Amnesty International (afk.) 37. de oudere
(afk.) 38. gezellig 40. stampot 42. dit moment 43. lastdier 44.
met name (afk.) 46. hemellichaam 48. denkbeeld 51. idem (afk.)
53. oudste stad 54. Rio de Janeiro (afk.) 56. eetlepel (afk.) 57.
dierengeluid 58. Chinees gerecht 60. menigte 62. nadat 64.
glimmen 66. snoeperij 68. legsel 69. symbool voor tantalium 70.
tweetal 72. jongensnaam 73. item (afk.) 74. voetbalclub 76. de
vijf boeken van Mozes 78. sabelhouwen uitdelen 79.
bedachtzaam

Verticaal

1. Friese balsport 2. bolgewas 3. weersvoorspeller 4.
onderaardse ruimte 5. Olympische Spelen (afk.) 7. voorzetsel 8.
opslagruimte voor graan 9. rit naar een plek 10. Openbaar
Ministerie (afk.) 11. herkenningsteken 13. circa (afk.) 16.
huidvet 18. gebaar 19. beslag 21. romp van een beeld 23.
drietenige luiaard 24. persoonlijk voornaamwoord 26. centiliter
(afk.) 27. onder andere (afk.) 30. siervis 34. geweldig 36.
hemellichaam 38. zoen 39. plaaggeest 40. meetlat 41.
autoteken Suriname 45. delen van de hand 47. kleine tuin 49.
elektrische artikelen 50. medemens 52. surrealistische
schilder 54. richel 55. hoofdstad van Noorwegen 57. in naam
van Jezus (Latijnse afk.) 59. Zuid-Afrika (Engelse afk.) 60.
Mobiele Eenheid (afk.) 61. astronomische eenheid (afk.) 63.
muzieknoet 65. grote kamer 67. zanggroep 71. klein kind 74.
aan boord (afk.) 75. symbool voor xenon 76. voorzetsel 77.
tegen.

Oplossingen

U kunt uw oplossing vóór 1 februari 2019 naar de redactie van Vroegop (zie colofon) sturen. Onder de goede inzendingen verloten wij 5 cadeaubonnen.

Uitslag herfst puzzel:

De juiste oplossing voor de puzzel in het herfstnummer van de Vroegop is.

WINTERKONINKJE

Onder de vele inzendingen hebben wij vijf cadeaubonnen verloot.
De gelukkige winnaars zijn:

Dhr. H.M. Wynia

Aspirant Lid

Mw. H.H. Metzelaar

Tuinpark: Amstelglorie

Mw. N. Dirksen

Tuinpark: Buitenzorg

Dhr. A.W.A. Zuiderhoudt

Tuinpark: Nut & Genoegen

Mw. J. Ladius

Tuinpark: Sloterdijkmeer

Wij wensen hen veel tuinplezier.

1		2	3	4	5			6	7	8	9	10		11
		12					13		14					
15	16		17			18		19		20			21	
22		23			24			25	26			27		
28					29		30				31			
32			33	34		35				36			37	
		38			39				40			41		
	42			43								44		
45		46	47					48		49			50	
51	52		53			54		55		56			57	
58		59			60				61		62	63		
64				65				66		67				
68			69			70	71			72			73	
		74			75				76			77		
78								79						

© www.ruiterpuzzel.nl

3	12	50	47	25	54	11	72	58	57	42	38	24	49
---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----